

N. SEKKER - H. KARA
L. AK C. Gider
Yan işlerini ilâh idare ederler:
İst. Cam İşçileri Sendikası
Başlılığı yer :
TÜRKİYE TİCARİET Matbaası

CAMİŞ

Devlet Gazetesi

İŞÇİ ARKADAŞ

Bu Gazete senin malıdır.
Bundan istifade etmesin ki
Ve SENDİKANA öze ol

Yıl 2 SAYI : 44

Her Ayın 1 inde çıkar

Pasabahçe — İstanbul

Adres : Cam İşçileri Sendikası.

1. Ocak 1954

Fiat : 10 Kuruş

Gayri Siyasî, İktisadî ve Meslekî Gazete

Sendikacıların mahkemesi başladı

Hasan Turyay ve Hilmi Us'un ilk duruşması

16-Agustos-1953 tarihinde Takasimide kristal gazinosunda Sendikamızın teklifi üzerine Sendikalar Birliği Yüksek Hakem Heyeti'nin verdiği isabetsiz kararlarını pro-

testo etmek üzere bir toplantı yapıldı.

Bu toplantıda muhtelif hak talepleri göz alması bu meydana Sendikamız Başkanı Hasar Turyay ile Tekstil Sendikası Başkan Hilmi Us'da konuşmuşlardır.

(Devamı 5 de)

İhbarımızdan müsbet netice aldık

Geçen nüsha yazdığımız ve bir kaç sayı devam edeceğine bildirdiğimiz İstanbul Şişe ve Cam imalatçılarındaki kaanunus halleri ihbar mahiyetindeki yazılarımıza aşağıdaki sebeplerden dolayı şimdilik ara vermiş bulunuyoruz.

1 — İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü mevcut bütün cam imalatçılarını kontrolde başladığını resmen bildirmiştir.

2 — Çalışma Müdürlüğü sendikamız vasıtasıyla gönderdiği sekte ayrı ayrı yazılarda ihbar ettiğimiz noktalara rın hakikat olduğunu kabul ve kanuna aykırı hareketleri bulunanların mahkemeye ve dilekçelerini beyan etmekte- dir.

3 — Şubelerimizden gelen haberler Çalışma Müdürlüğü nün bildirdikleri hususları te- yit etmektedir.

4 — Beş altı ay süren bir tektik ve tahkik sonunda Cam imalatçılarında ihbar mahiyetinde seri makaleler hazırlanmıştır.

Bu yazıları neşir etmemizdeki gaye bölge müdürlüğün dikkatini çekmek ve hakarete geçmesini temin et- mekti.

Bölge Müdürlüğü devamzı la yakinen alâkadar olmağa başladığına göre bizim ihbarlarımızın netisi nesretmeğe artık lüzum kalmamıştır.

5 — Bölge Müdürlüğüne ve Gece Postası gazetesine bu mevzuada göstermiş oldukları alâkadan dolayı teşekkür ederim.

İşletme Şefi Fethi Arman Almanyadan döndü

Uzun zamandanberi Alman yada staj yapmakta olan İşletme Şefimiz Fethi Arman staj müddetini bitirmiş ve memleketimize dönmüştür.

Fethi Armana vazifesinde muvaffakiyetler temenni ede- riz.

Plânsız çalışmalar ne zaman sona erecek?

Sanayimizde daima normal randıman kiş mevsimin- de verilir. Ve yüz gününün fazla ihtiyacını karşılamak üzere stoklar yapılır. Fakat son bir kaç sene içinde daima fırınların tamiri kiş mevsiminde bırakılmakta ve bu suretle umumî kaide dışında plânsız bir çalışma tarzı devam et- mektedir.

Yaz günlerinin bunaltıcı sıcağında fırınların tamirini

yapmak ve kiş mevsimini komple bir çalışma imkânı ile plânli olarak girmek müesses- senin başlıca menfaatleri kiş tizdir.

3. No. lu fırının tam randı- manla çalışacağı kiş mevsiminde tamirde mubtehak görülmek üzere plânli bir işlet- me kaidesi olmasa gerektir.

Bu gibi isabetsiz kararların önlenmesini Cam-İş candan arzular.

İst. Sendikalar Birliği Türk-İş'e işçi dâvasına ait bir dilekçe gönderdi

İstanbul İşçi Sendikaları Bir- liği, işçilerin durumunu islah için halledilmesini zarurî gör- düğü ana meseleleri, bir dilek- listesi halinde tebliğ ederek Ankara'daki İşçi Sendikaları Konfederasyonuna gönder- miştir.

Hükümetin tavsiye ve kabu- lüne arzı edilecek olan husus- lar şunlardır:

Asgari ücretin bütün iş kol- larında tesbit edilip tabikını belirlenmek (Ekonomik ve Sağ- lık) işleri komisyonlarının teşkil ve bu komisyonların tara- fından geçim şartlarına gö- re ücretlerde her yıl seyiyay- lı artış sisteminin tatbiki.

İşçilere her yıl münavebe ile ücretli mezuhiyet verilme- si.

Genel tatil günlerinde işçile- re ücret ödenen yarı yemyi- nip tam olarak verilmesi.

İş kanunun 13 üncü maddesi- ne, işçi akdi feshederse, iş- girdiği günden itibaren mer'i

amam üzere tazminat alabil- me fikrünün eklenmesi.

İş yerlerinde aylık ücretle çalışan işçilerin de saat ücreti ile çalışan işçiler gibi aynı haklardan istifade ettirilmeli.

Memurlara tatbik edilen na- kil vasıtalarına ait tensilat- ların işçilerin de istifade ettirilmeli.

Erkek işçilere aynı vazife- yi yaptığı takdirde kadın iş- çilere de, erkeklerle verilen ücretin verilmesini temini.

Koordinasyon kararların il- gası ile işçilerin rızası ile yul- da azami 90 iş günü çalıştır- malarına dair müsaadenin kaldırılması.

İşçi müesseseleri 5 de- nde

(Devamı 5 de)

Müessesemiz de işçilere yarım maaş ikramiye verdi

Ankaraya çektiğimiz telgraflar

Sendikamız ikramiyenin sa- nayimiz işçilerinde teşmili hususunda, Cumhurreisine Bakanlıklara, Türk- iş ve Milletvekillerine telgraflar çekmiştir.

Aşağıda Sayın Cumhurreisi mize çektiğimiz telgrafın met-

nini veriyoruz.

Sayın

Celâl Bayar

Türkiye Cumhuriyeti

ANKARA

İktisadi Devlet teşekküllerinde çalışan bilmum işçile- re her sene birer maaş temed- du verilmesi için vekiller her- etince hazırlanan kanunun, iktisadi Devlet teşekkülleri dışında kalan ve bin iki yüz işçiyi sinesinde barındıran Pa- sabahçe Şişe ve Cam fabrika- sı gibi, münasibi hususi müe- seseslere de teşmili ediliş- hususunda tavassutlarımızı iş- tirham ederiz.

Saygılarımızla

İst. Şişe ve Cam İşçileri Sendikası Başkanı

HASAN TURYAY

SOHBET

Kervan yürüyecék

Senelerce evvel, co- çukluğunun ilk mektebe başladığını günlerinde, iş- çiler unutamam esmer ka- tıksız biraz seir çehre- li bir hoca hanımımız var- dı.

Bir beden terbiyesi dersinde çocukları dâde- yürütür saltı yapıp- çiz. Komek, sırayı bo- mak yok. Ben uzakta- sı- zı takip edeceğim. Sayı- iğinizde sırayı bozanlar olursa iş- aldımın kervan yürüsün.

—Sıradan ayrılanlar ol- ursa da siz olanlar aldır- mayın kervan yürüsün- Bu sözleri 20 senedenbe- ri sık sık dâde doğrusu fursat düştükçe, hâdis- ler icap ettirdikçe hazırlar- ım.

Bahçenizi sulakken ba- zan bir aşk avarız. Aş- tığınız aşkıtan eğer su- yun akışını seyrederseniz, arın içine dökülen- yıpranmış ve toprak parça- larının altı setler hâlinde

(Devamı 5 de)

YENİ YILINIZ
KUTLU OLSUN

Usta ve ustabaşı sendikasının gayesi

Hepinizin malûmu olduğu vehile iş yerimizde, maâsıl usta başlar bir sendika kurdular. Bunların içinde, namı geçtiği kimseler:

— Neden bu sendikayı kurmağa lüzum gördünüz? dedim zaman, bana şöyle cevap verdiler.

— Gayemiz yalnız maâsıl çalışan bızların hak ve hukuğunu aramak içindir. Dediler. Fakat hâdiseler gayelerinin başka şekilde olduğunu bilizere, ispat etti.

İhtiras ve kabirilerine her zaman mağlûp olan bu teşkilâtın liderliğini yapan küçük bir zümrenin, ümitleri şu idi. Eğer biz bir sendika kurarsak bütün işçiler kısa bir zamanda bizim sendikaya koşacak ve bu suretle kitlesiyi çabillerin (!) ellerinden kurtaracağız. Ve istediğimiz gibi meydana da cirit oynayacağız.

Halbuki hâdiseler onları müthiş bir sükütu hayale uğrattı. Çünkü: Bu işçi, senelerce onların baskısı altında inim, inim inlediğini daha unutmadı ve unutmadı. Halbuki onlar, kalktları bu kütlenin avukatlığını yapmaya. Onlar, hissiziyatlarına kapılarak beyim, paşama demeyen işçilerin en zaif bir tarafını buldular zaman haklarından rapor yaptılar. Ode yandanda işçi hak ve hukuku arayacağız diye bağırıyorlar. «Bu ne perhiz, buna lâhana turşusu!».

Bu beyler, öz ve öz, yüzi ak, eli nasırlı kimselerden teşekkül eden sendikamızı yıpratmak için neley yapmıyorlar. Bir üyemize diyorlar ki (oradan çıkıp bizim sendikaya giren sen alieni işe alacağız). Yine başka birisine, (Eğer oradan çıkıp bizim sendikaya giren sen, Almanya'ya staja göndereceğiz). Gibi vaatlerde bulunmaktadırlar.

Haydi bakalım nüfuslarını kullanıp işçinin ailesini alsınlar, Almanya'ya göndersinler görelim onları.

Yukarıda da zikrettiğim gibi ufak bir zümreye hitap ediyoruz. Maskelerinizi indirin, esas hüviyetlerinizi ortaya dökün, gayelerinizi kitlenin başına geçip ellerinizi menfaatlerini korumak değil; şu veya bu mülahaza ile kitleyi kendinize basamak yapıp, şahsi menfaatlerinizi temin etmek değil midir?

Vak'alarla bunu her zaman ispat etmeğe hazırım. Şu anda söyleyeyim ki, (Maâsıl usta başları arasında dürüst ve mahiyetini düşünün kimselerde mevcuttur. Bu sözlerin onlara değil, sözlerin münvevver diye tüfeyli geçinen leridir.) Ya, oldukları gibi gününşür, yahut göründükleri gibi olsunlar. Bu kitle kendisine hizmet edenleri takdir etmesini bilir ve bilecektir. İşte yukarıda kasaca tahvil ettiğim bu beylerin, bundan böyle sendikamızın atisi için tehlikeli olacak dedikoduları duyan her üyemiz, durum sendikaya bildirmeleri esas vazifeleri olduğunu bilirdir.

Yazan : Hasan TÜRKAY

1954 yılına girerken işverenden beklidiklerimiz

Bir insanın ömrü olursa senelerin gelip geçmesi bir rüya gibidir. Bir işçiler seneleri aylığı ancak para alacağımız günleri hesaplarız. Çünkü günlük kazancımızla biribir müşkül içerisinde çoklu çoğumuzun nafa-kasını temin edemeyiz. Bunun için aybaşı gelir para almadan avansın gelmesini hesaplarız. Bu vesile ile işçilerin senelerin gelip geçmesi bir hayal olur. Bu garip düşünceler arasında 954 senesine girdik, acaba işverenlerimizden beklidiklerimiz nedir.

Bundan önce ay kadar evvel sağdan soldan duyduğumuz göre bütün işçiyi şamil olmak üzere yeni bir prim talmatnamesi hazırlanıyor, bu talmatnamenin işçiyüzünü bilmemekle beraber gönül isterki halihazır yürürlükte olan prim talmatnamesinde olduğu vehile bir çok kıyafetsiz maddelerin islahı ile işçiyi tatmin edile ve günün demokrasi icaplarına uygun bir talmatname, «hazırlanması» için lehine olduğu gibi işverenlerimizin lehinde tecelli edeneçine kanıt. Hazırlanmakta olan talmatnamenin 954 senesi neak ayında yürürlükte girmesinde şayanı arzunuzdur.

Yine bundan önce ay kadar evvel goble servisinde akort çalışan üyemiz küstür işçi arkadaşlarımızı ilgilendiren çok talmatnamenin hazırlanmasını değiştirilmesi için sen-

(Devamı 5 de)

Ticaret servisi-mize maasallah

Yan beyaz kompozisyon ihtiyacı için bir yılda sarfı lâzım gelen, podima kumu mik darı malumdur. Malûm olan bu kum mikdârı podimadan yazın sakın havalârlarında getirilmeyip, kiş günlerinde hava muhalefetinden nakliyat yapılamadığından kabağadın % 100 farkı ile kum mübayaâ edilmektedir.

Ticaret zihniyetine yine maşallah diyelim.

953 yılının talihli işçi teşekkülü

(Zonguldak Amele Birliği Biner Lira İkramiye Kazandılar)

Zonguldak Amele birliğinin Garanti Bankasındaki ta sarraf hesaplarına 1953 yılın da, 31/Eylölve 28/Kasım ikramiye çekişlerinde iki defa Biner Lira isabet etmiştir.

Zonguldak amele birliğine, Garanti Bankasındaki tasarruf hesaplarında 1954 yılında da işi şanslar dileriz.

PRİM meselemiz

Evvelce teşekkül ettirimi bildirirdiğimiz sicil ve muhaberat Md. B. Halis Dirimer, kontrolör B. Rifat Arbal ve plânlama şefi Y. mühendis Hüsnü Uraydan müteşekkül işveren pirim komisyonu raporunu kazırlayarak umum Md. lüğe vermiştir.

Bugünlerde sendikamızın'da görüşüne müracaat olunarak tatfike konulacağı ümit edilmektedir.

Pirimin tatbikinden sonra bir çok ihtilâflarla karşılaşılabileceği muhakkaktır. Fakat işçi teşkilâtının peşinen fikri alımdında muhtemel anlaşmaların büyük bir kısmı önenebilir.

Sendikamızın eşya tevziatı

Sendikamızın şu üç ay içinde üyelerine 25-30 bin lira civarında soğan, kömür, çirme ve batanye tevzi etmiştir.

Şu oralar tevzi edilen ve yekûnı 12 bin lirayı bulan A. dâlet batanyeleri çok rağbet görmüştür.

Yaptığımız tetkikler sonun da tevzi edilen batanyelerin ayısının piyasada taksitle 55 liraya satıldığını tesbit etmiş bulunuyoruz.

Sendikamıza ise bu batanyeler 4 taksitle tahsil edilerek şartlıyla 45 lira 50 kuruşa satılmıştır.

Cam - İş: İmkân bulundukça taktirde bir iki ay kadar sonra tekrar batanyeyi tevziatına bağlanacaktır.

Bayan işçi arkadaşlarıma öğütlerim

KISIM II

RAHİM UYUNO

Dr. Naci BUCUKOĞLU

Kadın uzvularından rahmin iyi tabiatlı ularından biri Myom'dur... Myom demek, rahim bünyesini heyet-i umumiyesi ile beraber büyümesi, sertleşmesi demektir. Bazan bu büyüme ve sertleşme rahmin bir tarafında ve dış kısmına yakın yerde olur. O zaman modüller halinde, fındık, ceviz büyüklüğünde muhtelif adedlerle meydana gelebilir. O halde Myonları yerlerine göre:

1 — Submuköz Myonlar: Rahim mukozası tabakasına yakın yerden menşe alanlardır. Bu tebihiol alan şekilde budur. Çünkü rahim boşluğuna yakın yerlerdeki kan damarlarını.

Kadın uzvularından rahmin iyi tabiatlı ularımızdan biri Myom'dur... Myom demek, Rahim bünyesini heyet-i umumiyesi ile beraber büyümesi, sertleşmesi demektir. Bazan bu büyüme ve sertleşme rahmin bir tarafında ve dış kısmına yakın yerde olur, zaman modüller halinde, fındık, ceviz büyüklüğünde muhtelif adedlerle meydana gelebilir... O halde Myonları yerlerine göre:

19. Submuköz myonlar: Rahim mukozası, tabakasına yakın yerden menşe alanlardır. En tehlikeli olan şekilde budur. Çünkü rahim boşluğuna yakın yerlerdeki kan damarlarını harabiyeti dolayısıyla fazla, zamansız ve birdenbire boşalan kanamalar yapar. Bu kanamalarda kanserlerde olduğu gibi pis koku, kahve telvisi gibi renk yok. Sonra bilhassa geceye'n ve ekseriya iki defa sabaha karşı ve aniden zühur eden kanamalarla başlar. Bel ve kasıklarda sancı olur istahsızlık, kırıklıkla duvunabilir...

2. İnteritell Myonlar: Yalnız rahim duvarının adeli tabakasını alıkadâr eder. Bu tiplerde kanama işi ya olamaz veyahut pek nadiren olur. Oda ay ballarında biraz fazla olarak, kanama görür...

3. Subseröz Myonlar: Rahmin üst kısmında ince zarın altında, meydana ser modüller halinde duvuncağın içlikler halinde. Müteaddit olabildiği gibi tek adette de olabilir. Bunlarda hiç kanama yoktur. Adelerinde sancı, gayri muntazamlıkla görülür.

Değerli arkadaşlarımız! Myonlarda sebeb malûm değildir demistir. Bazıları irsi olduğu için irsi sürmektedirler. Müteaddit kimselerde yaptığımız tecrübeler göstermiştir irsi olması hall harakattan düşünlümeye değer.

Tedavi: Mademki Myonlar zararsız ularlardır. O halde tedavide de iyimser davranmak icap eder. Yalnız, çok kayanane cinsi olan submuköz myonlarda radikal tedavi yani ameliyat ilki plân da gelir. Şu tedavisi ekseriya ancak zahiri olarak belki kanamayı azaltır ama, asıl hastalığı tedavi etmez. Bence adedi kesilmeleri yakın olan bayanlarda ameliyat olmak doğru değildir. Konservatif yani ilaçla bir hekim nezaretinde muntazam tedavi görmeli. Fazla yağmurluktan, asabi hallerden sakınılmalı.

(Devamı var)

Açıkta çalışan işçilerimize avcı yeleği veriliyor

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasında açık ve sobasız yerlerde çalışan işçiler mevsim dolayısıyla avcı yeleği çekilecekleri birer yılın çekilecekleri.

Sendikamızın teşebbüsünü Umumi Md.lük makul karşılığıyla gereken teşebbüsleri miştir.

Sayın Sicil Müdürü Halis Dirimer'in her zaman olduğu gibi bu mevzu da işçiyi desteklediyleyeli alkanan dan dolayı teşekkür ederiz.

SAĞLIK BAHİSLERİ

Verem mikrobi

Dr. Tark KIRATLI
Paşabağçe Dispanseri
Dahiliye Mütahassısı

Geçen sayımızda (Robert Koch) verem mikrobunu 1882 de keşfedtiğini ve ismine izafeten Koch basili denildiğini söylemiştim. Bugün bu mikrobu evsafından, çeşitlerinden bahis edeceğim.

Umumiyyəti yuvarak mikrop-lara (Kökük), ince çomaklı halinde olanlara (basili) denir. Verem mikrobi ince, hareketsiz çomaklardan ibaret olduğundan (Koch Basili) denir. 0.002 - 0.004 milimet-re uzunluğunda ve 0.003 m.m enindedir.

Balgamda tek, tek veya saç demetleri halinde bulunur. Muhtelif usullerle boyanır. Bilhassa Zich füksin mahlülü ile kurmızıya boyanır. Muhtelif vasatlarla bilhassa gliserinli, gelozlu ve yumurtalı vasatlarla mikrop-lar beslenir ve üretilir. Balgamda basilin yavaşına kudretini bil-mekte önemlidir. Kurumuş balgamda Basiller ayrılarca canlı kalabilirler. Uçabilen balgam parçalarından basiller 4-7 gün, uçabilen elbise parçalarında 5-8 gün, sokak tozun-da 3-8 gün, kitap, dosya, kağıt tozlarında 8-15 gün yaşayabilir. Güneş ve sıcak basılları cabuk öldürür. Güneş altında kalan basiller bir kaç dakikada ölürler. Rutubetli kanallarda, lağım-larda ve bahçe topraklarında 4-7 ay canlı kalabilirler. 55 dereceye 6 saat, 60 dereceye bir saat, 90 dereceye 2 dakika da-yanır. 100 derecede hemen ö-lürler. O halde iyicecek ve i-çecekleri 100 dereceye kadar ısıtmakla bütün mikrop-ları öldürmüş oluruz.

Verem mikrobunun cinsle-ri: Evvelâ insan veremi ile hayvan veremi aynı mikrop-tan ıleri geldiği zannedildi. Koch 1901 de başka başka mikrop-lardan ıleri geldiğini ıleri atması ve Londra Konge-resinde ispat etmiştir. Bilâhî-re kuşların verem mikrobi-

da keşif edilerek 3 tip mikrop ortaya atılmış oluyor...

1 - İnsan tipi
2 - Öküz veya memeli hayvanlar tipi

3 - Kuşların tipi
Bunlardan başka soğukkanlı hayvanların mikrobuda ilâ ve öldürülürse dört tip mikrop-tan bahis etmek icap eder.

1 - İnsan tipi: Yukarıda arz ettiğimiz evsafına ince uzun çomaklar halindedir. Bu cins mikrop-lar insanlar için protejendir hayvanlar üzerinde de tesiri azdır. Koboy denilen hayvanlar cabuk müteessir olur. Kobayların derileri ka-zınarak basiller sürülmekle hayvanda verem hastalığı ya-pılabilir. Onuh için hastahane-lerde tecrübe hayvanı ola-rak en çok koboylar kullanı-lır. Keza maymunlar, öküz-ler insan tipi verem mikrobi-bundan müteessir olurlar. Do-muz, koyun kediler bu tip-ten müteessir olmaz; yani hasta-lamazlar.

2 - Öküz tipi: 0.001 m.m. uzunluğunda olup kısa ve şiş man çomaklar halindedir. Va-satlarda geçi veyayaz ürerler. Koboylara bu tip şingünê edir-kise kısa bir zamanda ölü-rler. Bu tip mikrop öküz ve ineklerin damarına şingünê edir-kise bu hayvanlar 2-3 haf-ta sonra ölürler. Domuz, ke-çi, koyun, kedi, maymun çok hassastırlar. Köpekler ve ta-vuklar dayanıklıdır.

3 - Kuş tipi: Bu tipteki ba-siller büyük ve muhtelifdir. Kültürlerde cabuk ürerler en mühim vasfı nemlilik yapa-masıdır. Koboyda tesiri muhte-lif derecededir. Öküz ve ke-çi lerde tesiri azdır. Köpekler müteessir olmaz.

4 - Soğukkanlı hayvanlar tipi: Yılan, kaplumbağ, kurbağa balık gibi hayvanların veremi ayrı bir tip teşkil et-mektedir. Bu tipteki basiller 25 derecede ürerler ve cabuk ölürler sicğa dayanamazlar.

Devamı var

Sendika ve istismarcıları

Her cemiyette olduğu gibi bizde de, menfaatçılar, etiket düşkünüleri ve istismarcıları her zaman görülmektedir. Bu parazit kimseler, saf ve temiz işçilerin arasında damla, zehir ve iftiralarnı kusmak iç-in zemin ve fırsat ararlar. Çok zaman bu adı gayelerine dev muvaffak olurlar.

Ta ki, foyaları meydana çı-kıncaya kadar...

Kimisinin dünyadan haberi yoktur fakat işçi arasında kendini alim gösterir... Yapılan işleri beyenmek, çeşit, çeşit fikir ve tenkitlere kendi-ni kapıtır, iyiyê hak verir, köyüê hak verir, çirkine hak verir. Elhâsıl menfaatı için her boyaya girer. Bazan Arslan, bazen kuzu, bazen de tilki olur.

Kimisi sendikacılığı kendi-ne bir etiket yapıp hasis dü-şünür, ne de müesseseyi.

Bunların içinde en tehlike-li kimseler ise dalkavuk ve istismarcılardır.

Bu kabil kimseler, kimsen bir menfaat göre hemen o-nun borusunu öttürür. Yani bir gün göklere çıkardığı kim seyi, ertesi günü yerin dibine gömer, başka bir günde yine menfaatı icabı, yerin dibinden göklere çıkarır.

Allah, bu gibilerin elinden ve dilinden işçilerimizi ve sen-dikacılığı korusun.

BİR İŞÇİ

TEKSİF FEDERASYONU
NEZİHİR GECE
TERTİPLEDİ

18/12/1953 Cuma gecesi Taksim Belediye gazinosunda işçilerin, Patronların ve gü-zü de davettilerin müştereken çok neş'eli bir gece geçirme-lerini sağlayan Teksif Fede-rasyonu idarecileri, Cidden çok başarılı bir program ve tertibin tatbikinde muvaffak oludular. Bu arada program zenginliği itibarı ile pek göz doldurucu idi.

Bilhassa atraksiyon nume-raları, cenebi satözler, he-rimizin en tanınmış ça arkas-tralan davetlileri çok güzel eylendirdiler.

ından Hamiyet Yüceser, Ra-dife Erten ve Melâhat Pas-hanumların bu işi geçesinde teberrül'ün okumaları ictimâi devamına olan yakın alaka-ları bakımından mühim bir değeri taşımaktadır.

Böyle topluluklar sendika-larımızın inkişafı çok hiz-met etmekte bulunmayı, ta-nısmayı ve kaynasmayı sağ-lamakla olup teksif idareci-leri bu başarılarından dola-yı tebrik ederim.

Cemil Gider

Şefliğe ait görüşler

İngiltere hükümetini, hükümetimiz kanalı ile, sendika-çılık ve sanayi bölgelerinde etkilikler yapmak üzere adı-let edilen sendikalarımızdan - Türkiye İşçi Sendikaları konfederasyonu- Reisi Naci Kurt 14 günlük teklif seya-hatını şöyle anlatıyor:

İngiltere hükümeti, Çalışma ve Hariciye Vekâletlerinin dostluğa yakışır bir şekilde bizi karşıladıkları ve orada kaldığımız 14 gün zarfında dostluğun gelişmesine azami gayret gösterdiklerini peşinen ifade etmek isterim.

1 - İŞÇİ SENDİKALARI VE İŞVEREN TESEKKÜLERİNİN GELİŞMESİ:

Mr. H. A. Whitson, konuşmasından hülasa olarak şun-ları belirtmiştir:

İngilterede, Sendikalar kanunen 1825 de kurularak münerit çalışmalara başlamışlardır. Ancak 1896 da 1300 birlik biriktirilen toplanan 1.600.000 işçi, 1931 de 704 birlik haline gelmiş ve işçi mevcudu 6.480.000'e yükselmiştir. Sendikalarla giriş çıkışımız bizde olduğu gibi, işçilerimiz. Çıkan ihtilâflar mahallinde sendikalar tarafından halledil-miye çalışır, ancak imkân görmediği takdirde hâdis-e birliğe intikal ettirilir.

Çalışma vekâletinin tavassutu istenir. Vekâlet hâdisenin aracılığı 3 şekilde yapar:

1. Her bölgeye aracı bir memur tayin etmek suretile,
2. Sanayi mahkemelerine müracaat suretile,
3. Verilen re'esen tavassutu suretile.

2 - İHTİYARİ VE MECBURİ MAHKEMELER:

Bu mahkemeler hakkında konuşan Mr. W. M. Lewis ve Mr. K. Kenney, şunları belirtmişlerdir:

İhtiyari mahkemeler; gayeleri herhangi bir ihtilâf konu-sunun hükümeti intikalinden önce kurulmuş, komisyon-'un hâl çareci bulmadır. İşçi ve işverenler müşterek ola-rak, bu mahkemelerin kurulmasını talep etmiş ve hükü-metin de ayrıca hâkemiğini kabul eden bu kanun teklifi 1896 da yapılmış ve 119 da kanun çıkmıştır. Diğer bir ada-sanayii mahkemesi olan bu mahkemeler tamamen hürdür. Başkânı, Çalışma Vekâletince bitaraf kimselerden tayin edilir. Buraya iştirak edecek birer işçi ve işveren temsil-cileri, en büyük teşekkülleri tarafından seçilir ve bu işçi ehli olmalarına azami dikkat edilir.

Her hangi bir ihtilâfla taraflardan biri mahkemeye iştirak etmezse, hâdisê mecburi mahkemeye intikal etti-rilir.

Ayrıca, Çalışma Vekâleti dilerse, tahkikat mahkemesi kura-rak lüzumu kadar şahit dinlemek suretile işi inceler.

MECBURİ MAHKEME:

Mecburi mahkemelerin hey'eti hâkimesi şu şekilde teşekkül eder:

3 bitaraf, (Bunların ilim adamı olmalarına dikkat edilir.) 1 işveren ve 1 işçi temsilcisi, bunlarda ihtiyari mahkemelerde olduğu gibi seçilirler.

Bu mahkemeye intikal ettirilen meselelerde herhangi bir taraf iştirak etmezse dahi, mevzu mahkemeye rüy'et edilebilir.

Bu mahkeme 1940 yılında işçi ve işverenlerin isteği ile çıkan bir kanunla kurulmuştur. Harp yıllarında grev ve lokavt yapılmasını men yetkisi vardır. Bu mahkeme ferdi veya toplu müracaatlar yapamaz, ancak sendikalar bu nev'i müracaat yapabilirler. Kendi iş kolunda ihtilâf çıkan işçi ve işveren o mahkeme sonuna kadar temsilci veremezler, o hallerde bitarafılar mahkemeyi idare eder-ler.

3 - İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (T. U. C.)

Genel Sekreter, Sir Vincent Tewson tarafından kabul edilen hey'etimizin görüşmesi sonunda, Genel Sekreter yardımcısı Mr. Victor Feather ve Mr. A. E. Carthy tarafından T. U. C. hakkında verilen mâlumat kısaca şöyledir:

T. U. C. 'ye 185 birlik dahil olup, üye adedi 8,000,000'dur. Aitadlar her üç ayda bir peşinen öder. Hicir su-rette aidatımız aksamaz, bazı hâvalide aidatını merkeze veremeyince olanların parasını mahallinde sımaları için mutemetler tayin edilmistir. Bunlara, zaruri masraflar olarak % 5 hisse verilir.

T. U. C.'nin aylık aidatı, gelir 3,200,000 Türk lirasıdır. Hâlen kasasında 480,000,000 Türk lirası mevcuttur.

Aitadlar kanunla tahdit edilmiş değlidir ve her birlik bütynesine göre toplar. T. U. C.'ye gelen aidat maktadır.

(Devamı 4 de)

Ustabaşların marifetleri

Ustabaşlar sendikası baş-kânı ve diğer işveren mekvi-indeki iyeleri mesai saatleri dahilinde barojen ve atele-ler servisinde idare heyeti toplantıları yapmakta oldu-kları iftengilmiştir.

Ayrıca bu sendika bütün tir.

yazılarında iş başında ve atelyenin daktilosu ile yaz-maktadır.

Umum müdürlük bunlara iş başındaki kayıtmalarının-dan dolayı ağır ıhtar vermiş-tir.

Sendikacıların mahkemesi

(Başta 1 nci de)

Bu iki kıymetli Sendikacıların konuşmalarında hakaret manası var olduğu iddia edilerek bu iki arkadaşımız Adliyeye çağırılmışlar ve bilâharede yargılanmak üzere İstanbul 4. ci Asliye ceza mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Mahkeme 28/Aralık/953 pa zartesi günü saat 13.00 de Bütün Postahanedeki adliye binasında yapıldı.

Sabahın saat 9 zundan itibaren mahkeme koridorları da mahkemeye takip etmek üzere İstanbul ileri gelen bütün sendikacıları ve yüzlerce işçi birikmiş bulunuyordu. Mahkeme başlatıldıktan sonra müdat hüviyet tesbiti yapıldı ve Hasan Türkay ile Hilmi Uşu' sendika birliği avukatlarından Şinasi Tümer ve Necati Tahya müdafaa edeceklerini vekâletnameleri ile birlikte mahkeme reisine bildirdiler.

Hâkim, Hasan Türkay'a idi anemede senin Yüksek Hükem Heyeti vafesini yapmıyordun ve İşverenler Ankaraya adamlar göndererek kararları işçi aleyhine çevirdiklerini söylediğini iddia edilmektedir. Sen böyle bir şey söyledin mi?

Hasan Türkay: Evet şöyle dedi.

Hâkim: Muteakiben Hilmi Uşa' dönerek senin içinde ben Yüksek hakim heyetindeki efendileri protesto ederim dedigin söyleniyor ne dersin dedi.

Hilmi Uşu hayır sayın reis bey dedi ben efendileri protesto etmem dedim. Fakat yanlış olarak böyle anlamıştırmış dedi.

Daha sonra Avukat Şinasi Yahya söz almış ve: Mahkeme usulsüz olarak açılmıştır. Bir hakaret davası olduğuna göre hakarete uğradım diyenlerin burada bulunması gerektirdi. Halbuki dâvacılar bu-

rada yok bilânaenaleyh dâvanın düşmesini talep ederim dedi.

Gereğini düşünen mahkemenin 22 Subat'a bırakılmasına ve not tutan polislerin şahid olarak çağırılmasına ve yüksek hakem heyetine tezkere yazılmasına karar verildi.

Not: Mahkemede bulunan kalabalık sendikacı kütlesi yüzünden Hâkim mahkeme salonunun dar olduğunu dikte olarak inzibati tedbirler aldırıştı.

En çok dikkati çeken Türkay ile Uşu'n adaletten emin ve soğukkanlı hareketleri idi.

Adaletin tecellisini beklerken bu iki kıymetli arkadaşın sevgi sempati ve dâvalarına beraber olduğumuzu bildiririz.

İstanbul Sendikalar birliği

(Başta 1 de)

câri olan mevzuatın Sendika Yönetim Kuruluna teşmil, iş kanununun 22 inci maddesinin ilgası, iş verenlerin kârı artırmak gayesiyle işlenmek üzere kalitesiz işletme maddelerini kontrol edecek bir İhtisastan Komitesinin kurulması,

Fabrika inzibat komisyonlarının teşkili,

iş kanununa göre işverene verilen para cezasının hapse çevrilmesi, işverenin baskısı teahvili, Sendikamızın uğradığı zararın işverenden tahsil.

Bütün iş yerlerinde istisnalı prim ihdası ve primin adil olması.

İşçinin kabiliyetini arttırmak için işçi Enstitülerinin kurulması,

İŞÇİLERİMİZ YARIM MAAS İKRAMIYE AL DILAR

İktisadi devlet teşekküllerini ve benzeri iş yerlerinde çalışan işçilere devlet bütçesinden birer maas ikramiye verildi. Bu meydana mevzu bahis ikramiyenin verilmesi hakkındaki kanunun sumu- lün de umumi temsile uyarak bir maas ikramiye vermesini kendilerinden sendikamız rica etmiştir.

Sendikamızın bu yoldaki haklı isteği işçilere yarım maas verilmesi şeklinde tecelli etmiş olup küçümsemeyen bu ikramiyenin ileride bir maasa ilâblığı işçi arkadaşlar adına arzu etmekteyiz.

AKTÜALİTE HABERLERİ

Türkiye'de:

1 — Devlet müesseselerinde çalışan işçi arkadaşlara da verilmesine karar verilen ikramiye muhtelif iş yerlerinde memnuniyet yarattığı gibi, bazı iş yerlerinin hususi teşebbüsleri ait olması bakımından da düşüncelere yol açmıştır. İnşallah onlarda bu haktan istifade ederler.

2 — Kooperatifçilik Kongresi Ankara'da toplanmış. Bilhassa zirai iş sahasında mühim kararlar alınmıştır.

3 — Topkapı civarında bir Zincir fabrikası açılmıştır. Bundan sonra o da memleketimizde çalışacaktır.

Dünyada:

1 — Fransıza P.T.T. işçileri grevi dolayısıyla aksayan işler düzelmeye başlamıştı.

2 — Amerikada şu model otomobillerin bazı aksamaları leminyon halâtından yapılmak suretile beş kilo kadar bir ağırlık azaltılmış oluyor.

3 — Avusturalyada 1956 Olimpiyatları için muazzam bir site hazırlanmaktadır.

FENERBAHÇE GENÇLİK KULÜBÜNÜN FAALİYETİ

Paşabahçe gençlik kulübünde hummalı bir faaliyet gözle karşıyor. Haftada iki gün iki saat boksörlerimizden Hayri'nin idaresinde gençler çalışıyorlar.

Son haberlerde muhtelif branşlarda mevcut antrenörler spor büvesinden tam raydman almak üzere antrenörlük getirtiliyormuş. Bence güreş, atletizm, basketbol, futbol en ön sırada ılgal etmelidir. Her milletin kendine baş olan böyle sporları ufkata ola- stına ile gelisir...

Not: Servisimizin her türlü yazı işlerinde emeğini bizden esirgemeyen Bayan Meliha Esenda'lı teşekkür ederiz...

M. B.

Karagün dostu sendika

Sendikamız düşkün ve yardıma muhtaç üyelerine son iki ay zarfında 600 lira tutarında nakdi yardımlarda bulunmuştur.

Ayrıca hastalanan veya aile efradından biri ölen üyelerine de yaptığın son iki aylık yardım 1000 lirayı geçmiş bulunmaktadır.

Yardım yapılanların isimlerini ilân etmek ananelerimize uymadığından burada ilân etmiyeceğiz. Fakat mikdar olarak aşağıda göstermeyi uygun bulduk.

1 — T. B. Hastası üye işçilere	2 Ayda 450 Lira
2 — İstirahatlı işçilere	2 Ayda 750 Lira
3 — Aile efradından biri ölen işçilere	2 Ayda 300 Lira
4 — Ey eysası yanan bir işçiye	100 Lira
5 — Sendikamız temsilcisi Cibalı	

Şubesinde bir işçi (İşinden atıldığı için

Yardımlarda bulunulmuştur.

Sendikamız bunun haricinde hastahanelerde uzun zaman yatan işçilerle yerlerinde ziyaret etmek ve ufak tefek yardımlar götürmekle beraber ihtiyacı olanlara para yardımında bulunmaktadır.

1954 yılına girerken beklediklerimiz

(Başta 1 de)

dika olarak işveren teklifte bulunmuştuk. Öğrendiğimiz göre işveren vekillerinden müteşekkil bir işçilik bir komisyon ayrılarak bu talimatname üzerinde oturtmak istedikleridir. Tekliflerimizin nazarı itibara alın, almadığınız bilirmekte beraber, bu talimatnamenin günlük işçilerine göre demokrasi esaslarına uyulduğu olarak hazırlanmış ve ocak ayında itibaren yürürlüğe girmesini temennî etmekteyiz. Ve bu komisyon arasında da ağırlıklardan ne şartları altında çalıştırılmak çok yakından bilen işveren vekilî bulunduğumuz bizleri memnun etmektedir. Bu vesile ile arularımızın yerine geleceğini ve akort çalışan arkadaşlarımızda memnun olacağına eminiz.

Yine müessesemizde senelerden beri çalıştı 40-45 kuruş saat ücreti alan işçilerimiz mevcuttur. Temennimiz, senesi başı dolayısı ile işçilerimizin bir barem tasarruflarında mağdur olan bu arkadaşlarımızın yüzünde güldürsün.

Bütün okuyucularımızın yeni yılını kutlular. Sihat ve saadetler temenni ederim.

Kervan yürüyecek

(Başta 1 de)

de çok kısa bir an için suyun akışını durdurmuş yahut yavaşlatmış görürsünüz. Fakat bu çok kısa süren inkıta rağmen su yine güldür güldür akar.

Anadoluda dolayanlar bilirler. Bir otomobil yahut başka bir vasıta köy ilçlerine tesadüf eden bazı lardan geçerken, bazı mahallüklerin tarazuuna uğralar. Fakat bu patirdiya rağmen o vasıta yolunda dönmek. Hatta süratini fazla fazla artıranak yoluna devam eder.

Bu misalleri bizim sendikamıza'da teşmil etmek mümkündür. Bir gün bakarsınız, bir adam yahut bir kaç adamlar çıkarlar. Bunlar vasıta- ya hücum eden mahluk kadar, suyun yolunu kesmek istiyen yaprak parçası kadar bir hiç olduklarını unuturlar. Kalp- lerinde imcan benizlerinde vian dola imanc- leri yollarından çevireceklerini zân ederler.

Takdir edecekliz: Kervan yürüyor ve Kervan yürüyecek.

Bir SENDİKACI

Binlerce ev kadını gibi ben de yalnız yeni mülbük margarini Vita'yı kullanıyorum.

İstir, nefis ve ihtimam bu olan Vita margarini ile yemekleriniz her- buldun olur, güzel Vita tavanını, idli ve 100 rekabati vardır.

Bu, yemekleriniz daha mükemmeleniz için en güzel bir tavsiyedir.

Tablet yapıtlardan sakıncası

Vita

CAMİŞ SPOR

Millî Takım anketine gelen cevaplar

Cevap gönderen arkadaşlara pesin teşekkür ederiz.

1) Profesyonel Beykoz takımı kaptanı kıymetli arkadaşımız Mehmed Ekerbiçerin cevabı:

Turgay (G.S.), Bülent (G.S.), Vedii (B.J.K.), Şeref (B.J.K.), A. İhsan (B.J.K.), M. Ali (F.B.), Erol (Adalet), Lefter (F.B.), Reha (G.S.), Fahrettin (B.J.K.), Selahattin (Adalet).

2) Gazetemizin Foto muhabiri Nездet Çetinkaya'nın cevabı:

Turgay (G.S.), M. Ekerbiçer (Beykoz), Vedii (B.J.K.), Muzaffer (G.S.), Metin (B.J.K.), Lefter (F.B.), Reha (G.S.).

S. Fahrettin (B.J.K.), Kadri (G.S.).

3. Paşabahçe gençlik kulübü başkanı Aristo Zihopoulos'un cevabı:

Turgay (G.S.), Bülent (G.S.), Müjdat, (F.B.), Şeref (B.J.K.), Ali İhsan (B.J.K.), M. Ali (F.B.), Erol (Adalet), Recep (B.J.K.), Reha (G.S.), Lefter (F.B.), Fahrettin (B.J.K.).

4) Benim fikrim: Turgay (G.S.), M. Ekerbiçer (Beykoz), Basri (F.B.), Şeref (B.J.K.), Bülent (G.S.), M. Ali (F.B.), Feridun (F.B.), Recep (B.J.K.), Reha (G.S.), Fahrettin (B.J.K.), Lefter (F.B.).

Dr. N. B.

VOLEYBOL MAÇLARI

Mektepler arası birincilikleri Eminönü Halkevi'de başlamış durumda. Geçen senenin iyi takımı Çançica, İstanbul kız lisesi Kandilli bu

seneye bakalım ne netice alacaklar. Beyoğluspor takımı Yugoslavya'da iştirak ettiği turnavada yenildi.

Güreş

İsviç, Finlandiya, İsviçre'den muvafakiyetli neticelerle dönen güreşçilerimiz, candan tebrik ederiz. Milletlerarası temalar sporun her şubesinde de mühim istihdadelere sağlıya çağrı ühülle, güreş sahasında da bilhassa Greko-Romen istilinde bizim için muazzam avantajlar temin etmiştir. Gurasını hemen belirtelimki Greko-Romen istilinde Finliler cidden iyi hazırlanmaktadır. Son seyahatte bizi yeme şekilleri bunu pek güzel ispat etmektedir. Serbest güreş sahasında hakikaten bize ciddi takip henüz yoktur. Fakat İranlılar şayet bu çalışmaya iş giderlerse ciddi bir zaahir olabilirler. Her zaman, söylediğim gibi teşkil edilen bir kaç takımla muntazaman şikarsızlar yapmak ve böylece gerek serbest gerekse greko-romen milli ve temsili takımlarımız gün üstünde tutmak mümkün olur.

Son İran Pulat takımı güreşlerinde fena organizasyon neticesi âdetâ güreş itibarıyla alay edilirdi gibi olan hâdiselerden ibret ders almak lâzımdır. Son Cumartesi akşamı çıkan takımda 57 kilo'da Mustafa Dağstanlı'nın hakkı yemilmiştir. Bence galipdi anna, hiç olmazsa beraberlik verilebilirdi. Yalnız şurası, mühimdirki, 87 kiloda İranlı güreşçi hakı katen bu işi hazmetmiş durumda ilk akşamı 7-1, sonra 4-4 berabere kaldığımız ana sporumuz serbest güreşte son akşamı 5-3 galip gelebilirdi.

Her zaman söylerim, güreş bizim ana sporumuzdur. Türk

FUTBOL

Profesyonel lîk'in 1nci devresinde Beşiktaş takımı hiç mağlûb olmadan birinci olarak bitirdi. Fenerbahçe başlangıçta biraz sarımsı geçirilmiş olmasına rağmen 2 nci, Galatasaray üçüncü, bunları sıra ile İstanbulspor, Kasımpaşa, Beykoz, Vefa, Beyoğluspor, Emmiyet takibi ediyor. İlnci devrede hepsine bol şans ve muvafakiyetler dileriz...

Gelelim milli maça: Gönül isterdi ki biz hakikaten B millî takım kadrosu ile çıkan ve prestijimizi kurtarmış olalım. Avrupa da hatırı sayılır bir kuvvet olarak bildiğimiz şu günlerde bir sabun köpüğü gibi sönüp gidivermiyelim. Bence milli takım teşkilinde anlamış kabiliyetler yanında çok evvelden nemzetleri bir araya toplayarak müşterek takım oyununa alıştırmak, hatlar arasında bir makine ahenğini temin etmelidir. Sayın futbol federasyonu başkanı Orhan Şeref ağbimizin dediği gibi İspanya millî maçından evvel muhakkak arada da müddet geçileceği olsa bir kamp kurulmalıdır. Bu suretle yabancı olan bu memleketi hem iklimine hem muhitine alışmış olur. Maça mahsus olan o heyecan azdır. Bunun güzel bir misalini asrın maçı diye hâlâ dillerde dolayan ve Macarların kurt topklarının da İngilizlere 6-3 galibiyet ile

biten maça gördük. Bir sen daimi surette bir arada oynayan ve İngiltere'deki hakartlarına, top vaziyetine göre hazırlanan Macarlar, vazhat ve net bir galibiyet elde ettiler.

Hayatta muvafakiyetli şartlarından olan sistemli çalışmaya maalesef bizde ancak yumurta kapağı dayandığımızda olmaktadır. Bundan böyle hatalar inşallah zuhur etmesinler. Son milli maça takımı miza bir göz atarak olursak Kalede Turgay, maalesef işi formunu bir türlü gösteremiyor. Adeta çekiliyor ve kararız ki her hali var gibi. Müdafadan Ali, yerini yadugadı, Müjdat kendinden beklenece gösterdi. Hat hattında Ali İhsan oldukca iyi. Fakat iki yan bekleneni veremedi. Forevette; Yalnız Lefter, vardı: Gerektiği anı kullanırsa, gerekse arkadaşlarına hırladığı fırsatlarla şahane idi. Fahrettin, Beşiktaş'taki oyunlarını çok arattı. Mehmet Ali'nin hataları hiç affedilmez durumda değildi. Garib ve Kadri vasatlılar.

İtalyanlara gelince, müdafaa ve bilhassa kaleciyi beşerika idi. Forevette santrafor bilgisi ve Şüter bir eleman. Fakat bu takım bizim için yılmaz bir kuvvet değildi. İki galla bundan sonra böyle yanlışlıklara kurban gitmeye yiz...

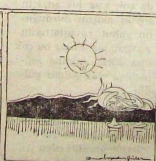
Dr. N. B. ve Doğanent

Basketbol maçları

İstanbul basketbol turnuvası hararetle olarak devam ediyor. Lig usulü tarzında yapılan karşılaşmalarda Mevsimspor'un Fenerbahçe'ye kazandığı netice hakikaten gendirdi. Fenerbahçeliler kendi tatsızlıklarına kurban gidebilir. Her bir zaman hasmı korusamsek lâzımdır.

Galatasaray bu senede beşerika Beyoğluspor, Kurtuluşspor'unca oynadıkları birkaç maç olmalarına karşılık çok güzel oyunlar çıkarıyorlar. Vefa, Darüşşafaka kuvvetleri ile çalışıyorlar.

Edebiyat örnekleri

"Bu acılarla çeşmi nücüm ol
sun eşkar,
Afaki tutsun işi dilden
kan dühani"
— Baki —

"Ufukta günün boynu büküldü,
Sindi İstanbul solgun bir
güldü"
— Ali Canib —

"Beynim bir kazan gibi işiyor
kaynamayı,
İçimde çirpiniyor kartalların
alayı"
— Behcet Kemal —